

Werkopdrachten opleiders - thema 5

Monitoren van ontwikkeling

Werkopdracht 1 - Monitoren van ontwikkeling po

Doel

- Inzicht krijgen in mogelijke manieren om de ontwikkeling van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid in het basisonderwijs te monitoren.
- Ontwikkelen van concrete ideeën om monitoring effectief in te zetten, passend bij de eigen onderwijspraktijk en de verwachtingen van de Inspectie van het Onderwijs.

Vorbereiding

- Bereid voor dat de deelnemers informatie kunnen invoeren in een online omgeving zoals Mentimeter of Padlet (online werken met post-its). Het moet in ieder geval een omgeving zijn waarin deelnemers ook kunnen aangeven welk idee of welke inbreng ze het meest waarderen.
- Elke groep krijgt de samenvattingen van de hoofdstukken. Eén samenvatting per vel papier.
- Grote vellen papier voor de posters.
- Viltstiften in verschillende kleuren.

Benodigde tijd

90 minuten

Start

- Verdeel de groep in kleinere groepen (heterogeen over de diverse bouwen).
- Elke groep heeft de samenvattingen van de diverse hoofdstukken tot zijn beschikking. Deelnemers bespreken met elkaar waarom het belangrijk is om de ontwikkeling van (hoog)begaafde leerlingen te monitoren en op welke manier dat zou kunnen/moeten.
- Iedere groep komt hierbij tot vijf 'gouden regels'.
- Van elke groep voert één iemand de vijf gouden regels, elk afzonderlijk, in de Mentimeter/ Padlet in. De regels verschijnen één voor één op het scherm.
- Vergelijk alle ingevoerde gouden regels: welke zijn (ongeveer) hetzelfde en kunnen samen genomen worden? Welke zijn anders?
- Kom door te stemmen op de gouden regels met elkaar tot die vijf gouden regels met betrekking tot het monitoren van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid die jullie het belangrijkste vinden.

Kern

- De groep gaat uiteen in kleinere groepen per bouw of per combinatie 1-2, 3-4, 5-6, 7-8.
- Elke groep bedenkt met elkaar hoe zij de vijf gouden regels kunnen toepassen in de eigen groep. Werk een manier uit waarmee je de ontwikkeling van de leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid monitort.
 - Wat zou je over de ontwikkeling willen weten?
 - Hoe ga je daar in de praktijk achter komen? Welke methode gebruik je? Hoe verzamel je informatie?

- Wat moet er dan nog aangepast worden?
- Wat heb je daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de communicatie met de leerling en zijn/haar ouders?
- De groep maakt een poster waarop deze wijze staat samengevat en uitgewerkt.

Afsluiting

- De bouwen presenteren middels de poster aan elkaar hun wijze van monitoren.
- Moedig discussie aan over de verschillende benaderingen en de toepasbaarheid in hun eigen klas.
- Worden de gekozen gouden regels definitief? Of zijn er nog aanpassingen nodig?

Verdieping

Hoe leg je de monitoring aan de hand van de gouden regels vast in je beleidsplan of kwaliteitskaart?

Werkopdracht 2 - Het circuit

Doel

- Inzicht krijgen in verschillende manieren om de ontwikkeling van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid in het voortgezet onderwijs te monitoren.
- Reflectie op de eigen onderwijspraktijk rondom het monitoren van ontwikkeling.
- Ontwikkelen van concrete ideeën om monitoring effectief in te zetten, passend bij de eigen onderwijspraktijk en de verwachtingen van de Inspectie van het Onderwijs.

Voorbereiding en benodigheden

- Vijf grote vellen papier of flip-overs met de titels van de hoofdstukken en een gezamenlijke opdracht:

1. Als de inspectie meekijkt

Opdracht: Maak in 2 minuten samen een 'pitch' waarin je uitlegt aan een (fictieve) inspecteur hoe je het monitoren van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid aanpakt. Schrijf dit op de flip-over. Vul daarna het paspoort in.

2. Werken met rubrics

Opdracht: Maak (globaal) een rubric op de flip-over. Wat zou je als leraar willen zien bij 'voldoende ontwikkeling' en 'meer dan voldoende' bij een vaardigheid naar eigen keuze? Vul daarna het paspoort in.

3. Werken met portfolio's

Opdracht: Maak een schets van een portfoliobladzijde op de flip-over die een leerling zou kunnen invullen. Zet daar alvast een creatief element in. Vul daarna het paspoort in.

4. In gesprek met de leerling. Een praktische handleiding

Opdracht: Deze uitspraak is van een van je mentorleerlingen. Een leerling met kenmerken van (hoog)begaafdheid: "Waarom moet ik dit doen? Ik kan dit al" of "Ik vind het niet interessant." Hoe reageer je? Welke vragen kun je stellen om erachter te komen wat deze leerling nodig heeft om tot ontwikkeling te komen? Noteer dit op de flip-over. Vul daarna het paspoort in.

5. Dynamisch assessment

Opdracht: Bedenk en schrijf op de flip-over een voorbeeld van een dynamisch assessment. Vul daarna het paspoort in.

- Voor elke deelnemer een paspoort (A4-vel) met een startopdracht, vijf onderwerpen en reflectievragen/opdrachten, plus ruimte voor een eindreflectie en actieplan. Het paspoort is opgenomen in de bijlage.
- Pennen
- Tijdsaanduiding: een kwartier per onderwerp

Benodigde tijd

120 minuten. De werkvorm kan ook over meerdere bijeenkomsten worden uitgevoerd.

Start

- Introduceer het thema 'Monitoren van ontwikkeling'.
- Start met een individuele opdracht. Laat deelnemers in het paspoort opschrijven wat zij nu al doen om de ontwikkeling van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid te monitoren en wat ze als uitdaging hierbij ervaren.
- Maak groepjes van 4-5 personen.

Kern

- Leg de flip-overvellen neer of hang ze op verschillende plekken in de ruimte. De groepjes gaan langs de vijf flip-overs. Bij elke flip-over werken ze eerst 5 minuten aan de gezamenlijke opdracht.
- Bij elke flip-over staan in het individuele paspoort een aantal reflectievragen en/of opdrachten rondom het onderwerp van dat hoofdstuk.
- Deelnemers beantwoorden 5 minuten de reflectievragen en/of opdrachten in hun paspoort.
- Elk groepje wisselt 5 minuten ervaringen uit en reflecteert samen op de vragen uit het paspoort.
- Daarna wordt er gerouleerd en gaan de deelnemers naar een flip-over met een ander onderwerp.

Afsluiting

- Plenair: iedereen vult het laatste onderdeel van het paspoort in met:
 - Wat is jouw belangrijkste inzicht van vandaag?
 - Welke concrete actie ga je binnenkort ondernemen om het monitoren in je praktijk te verbeteren?
- Laat deelnemers kort hun actie delen.
- Sluit af met een korte reflectie op het belang van het monitoren voor betekenisvol onderwijs voor leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid.

Verdieping

- Laat deelnemers het actieplan na enkele weken evalueren, bijvoorbeeld tijdens een teamvergadering.

Bijlage Paspoort monitoren van de ontwikkeling

Paspoort: monitoren van de ontwikkeling

Naam:.....

Datum:.....

Startopdracht: wat doe je nu al om de ontwikkeling van leerlingen met kenmerken van (hoog)be-
gaafdheid te monitoren en wat is voor jou hierbij een uitdaging?

Flip-over 1: Als de inspectie meekijkt

Wat herken ik van deze eisen in mijn praktijk?

.....
Wat gaat goed?

.....
Wat vind ik uitdagend?

.....
Welke ideeën heb ik om hier beter mee om te gaan?

Flip-over 2: Werken met rubrics

Welke rubrics gebruik ik of kan ik gebruiken?

.....
Hoe zorgen rubrics voor eigenaarschap bij leerlingen?

.....
Wat kan ik verbeteren in mijn inzet van rubrics?

Flip-over 3: Werken met portfolio's

Met welke vorm van portfolio werk ik nu of wil ik werken?

.....
Hoe stimuleer ik leerlingen om actief mee te denken over hun ontwikkeling?

.....
Welke kansen en uitdagingen zie ik?

Flip-over 4: In gesprek met de leerling. Een praktische handleiding

Hoe voer ik nu gesprekken met leerlingen over hun ontwikkeling?

.....
Welke gesprekstechnieken vind ik effectief?

.....
Wat kan ik verbeteren aan mijn gespreksvoering?

.....

Flip-over 5: Dynamisch assessment

Welke dynamische vormen van toetsen wil ik leren gebruiken?

.....

Hoe helpt dit bij het beter in beeld krijgen van het ontwikkelpotentieel van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid?

.....

Wat vraagt dit van mij als leraar?

.....

Reflectie en actieplan

Mijn belangrijkste inzicht van vandaag:

.....

Mijn concrete actie die ik binnenkort ga uitvoeren:

.....

.....